

Boverket
remiss@boverket.se

Svarsfil till extra remiss om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader.

Datum	2024-04-04
Myndighet/Organisation/Företag	Räddningstjänsten Syd
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	info@rsyd.se
Kontaktperson (namn)	Nina Gustafsson

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Louise Bengtsson, enhetschef för enheten samhällssäkerhet

Föredragande i ärendet

Nina Gustafsson, funktionschef förebyggande söder

Medverkande

Sebastian Thuns, brandingenjör
Anders Nilsson, brandingenjör
Henrik Greiff, funktionschef för förmåga

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
1	4	76	Brandavskiljning är ett begrepp som idag används till mer än konstruktioner mot det fria. Att ett begrepp får en ny definition riskerar att skapa förvirring och otydlighet. Räddningstjänsten Syd efterfrågar vad <i>i huvudsak brandavskiljande förmåga</i> innebär?
1	4	-	Räddningstjänsten Syd ser fortfarande en problematik kopplat till definitioner och begrepp. Räddningstjänsten Syd anser att borttagandet av hänvisning till TNC, utan ersättning, riskerar att få en stor påverkan på säkerhetsnivån. Detta då definitioner på avgörande begrepp kommer saknas vilket riskerar skapa tolkningsutrymme och konflikter. Räddningstjänsten Syd anser att det krävs en motsvarighet till TNC då det i princip blir omöjligt att lyfta in alla avgörande begrepp i regelverket. Förslaget riskerar innebära att minimikraven för brandskydd kommer variera stort, både under och över acceptabel nivå. Räddningstjänsten Syd anser att Boverket behöver genomföra en mer genomarbetad konsekvensutredning kring effekter av de nya begreppen.
1	4		Otydlig definition kring frångänglighet. Vad är det som är tillgängligt och användbart? I dagens BBR finns en korsreferens till föreskrift 3:1 och Räddningstjänsten Syd efterfrågar hur all information i 3:1 täcks in i förslaget.
1	4		Räddningstjänsten Syd kan i denna remiss inte finna någon definition på <i>utrymme</i> samt <i>tillfälligt boende</i> . Då extraremissen inte innehåller hela regelverket är det svårt att veta hur dessa benämningar används men enligt föregående remiss är det viktigt att det definieras.
1	4		Otydligt kring utrymningsdörr och om denna behöver vara placerad i samma brandcell. Förslag på ändring: <i>Dörr som från brandcellen leder till säker plats eller till utrymningspassage</i> .
1	4		Saknar definition kring öppna kontra slutna garage. Definitionsfrågan kring garage är en återkommande diskussionspunkt trots TNC så Boverket bör ge en tydligare definition i regelverket.
1	21	79	Boverket behöver utveckla kraven kring drift och underhåll. Med föreslagen reglering kommer det i många fall lämnas över enkla instruktioner för respektive del (troligtvis från tillverkare) och inget samlat dokument där systemen i sin helhet beskrivs. Drift och underhåll är som Boverket fastslår en stor källa till fel och Räddningstjänsten Syd anser därmed att det behöver regleras tydligare.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
2 7	16 15	29 samt 81	<p>Räddningstjänsten Syd är positiva till att 20 minuters insatstid tagits bort från Vk3C.</p> <p>Räddningstjänsten Syd anser att Vk3C är en god ansats och det finns ett behov av denna typ av boende. Dock anser Räddningstjänsten Syd att det fortfarande råder oklarheter i gränsdragningen mellan Vk3C och Vk5B. Utifrån föreskrift och författningskommentarerna riskerar boenden som idag tillhör Vk5B, och som bör göra det, att projekteras som Vk3C. Vk3C får inte vara en enkel/billig väg ut från Vk5B. Räddningstjänsten Syd anser inte att författningskommentarerna tydliggör skillnaden mellan <i>svårigheter att sätta sig själv i säkerhet</i> och <i>inga eller begränsade möjligheter att utrymma själv</i>. Vem är det som avgör den enskildes förmåga vid en utrymnings-situation? Detta blir särskilt viktigt eftersom fönsterutrymning tillåts i Vk3C.</p> <p>Behovet av förtydligande är stort då förslaget riskerar innebära en nivå-sänkning. Detta då boenden som tidigare varit Vk5B med förslaget kan tillhöra Vk3C men inga boenden i Vk3A kommer tillhöra Vk3C.</p>
2	23	82	23§ och 23a§ är identiska. Enligt författningskommentarerna omfattar 23a§ tryckplattor men då är det en skärpning av kravet mot nuvarande regler. Räddningstjänsten Syd saknar krav på kraften att trycka upp dörren. Nu anges enbart den vertikala kraften för trycket.
2	23	82	Räddningstjänsten Syd anser att hänvisningen till SS-EN 179 respektive SS-EN 1125 ska finnas i föreskriften och inte bara i författningskommentarerna. Utformningen av utrymningsbe-slag är en avgörande del för en säker och trygg utrymning och säkerhetsnivån borde vara tydligare än förslaget.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
2	31		<p>Räddningstjänsten Syd ser det som mycket positivt att flödet ökar till 900 l/min i trycksatta stigarledningar så att regelverket harmoniserar med SBF 504.</p> <p>I det allmänna rådet anges att tillförlitlighet och förmåga för icke trycksatta stigarledningar bör verifieras enligt SS 3112. Räddningstjänsten Syd ställer sig frågande till vad man menar med detta och varför man inte refererar till SS 3112 i sin helhet? I SS 3112 benämns inga kapitel tillförlitlighet och förmåga, vilket lämnar rum för tolkning av vilka delar som är tillämpliga.</p> <p>Vidare undrar Räddningstjänsten Syd varför man specificerar ett flöde om 600 l/min för icke trycksatta stigarledningar. Räddningstjänsten Syd menar att detta inte behövs om SS 3112 följs eftersom det då är räddningstjänstens utrustning tillsammans med angiven rördimension som kommer bestämma flödet. Risken med att ange 600 l/min är att branschen kan tolka 900 l/min för en trycksatt stigarledning som en nivåhöjning vilket inte är fallet.</p>
2	33		<p>Räddningstjänsten Syd efterfrågar bilder, förslagsvis i författningskommentarerna, som förtydligande vad som avses med föreskriften och de olika alternativen. Det är positivt att Boverket öppnar för en slagdörr framför hisschaktet istället för en övertrycksättning. Dock anser räddningstjänsten fortfarande att övertrycksättning inte bör vara en lösning enligt förenklad dimensionering. Detta på grund av temperaturkänsliga delar, tryckproblematik över andra dörrar samt robusthet i byggnaden. Räddningstjänsten Syd anser att slagdörr framför hisschakt bör vara försedd med glasruta.</p> <p>Det är viktigt att Boverket anger en tydlig nivå då detta är lösningar som i stor utsträckning påverkar räddningspersonalens säkerhet vid insats.</p>
3	1		<p>Bra och viktigt att Boverket uppmärksammar rörelser i byggnadsdelar vid brandpåverkan.</p>
4	12		<p>Vad avses med <i>begränsar mängden brännbara avsättningar</i>? Otydlig nivå och författningskommentarerna ger inga förtydliganden.</p>
5	7a		<p>Boverket måste förtydliga vad som avses med <i>räddningsinsats förväntas ske</i>. Det kommer annars vara omöjligt att definiera i förhand och åsikter vad det innebär kommer gå isär.</p>

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
5	21a		Andra stycket öppnar för godtyckliga bedömningar och bör utgå.
5	21a		Tredje stycket bör hänvisa till vilken typ av automatiskt släcksystem som är godtagbar för storkök med särskild brandrisk. Boverket kan se över och överväga en hänvisning till SBF 508:1. Boverket behöver förtydliga vad som avses med <i>särskild</i> i formuleringen "i storkök med särskild brandrisk".
5	23	61	Boverket menar att försäkringsbolagen har bättre förutsättningar att bedöma en rationell nivå för brandskyddet i byggnadsklass 2 och 3. Det kommer försvåra processerna avsevärt och göra det svårt för fastighetsägare att byta försäkringsbolag eller veta hur byggnaden ska uppföras. Vk4, Vk5C och Vk0 behöver omfattas av kravet om Boverket anser att det är sovande personer som är kriteriet.
5	23		Det är positivt att Boverket gör en förändring kring brandspridning i dolda utrymmen. Räddningstjänsten Syd, utifrån sin tolkning, anser att begreppet <i>hindra</i> är bra. Dock råder det nog oklarheter vad som menas med hindras. Räddningstjänsten Syd tolkar författningskommentaren som att ingen brandspridning får ske. Samtidigt skriver Boverket att skyddet kan variera och att det är anledningen till att ingen brandteknisk klass anges. Begreppet hindra kan därmed innebära konflikter i en byggprocess som är svår för SBK att ta ställning till.
5	23a		Positivt att reglering kring vindsutrymmen återinförs.
5	32		Otydlig formulerad föreskrift. Vad menas med brandavskiljning där risk föreligger? Räcker det rakt ovan fönster? Och vad menas med risken för brandspridning är <i>begränsad</i> ? Otydlig formulerad föreskrift. Vad menas med brandavskiljning där risk föreligger? Författningskommentarerna öppnar för att exempelvis fönsterplacering kan vara avgörande. Det anser Räddningstjänsten Syd är en nivå-sänkning mot nuvarande regler och det tar inte hänsyn till exempelvis vindförhållanden som kan innebära en påverkan på större delen av takfoten. Hela takfoten bör som idag upprätthålla EI30. Räddningstjänsten Syd efterfrågar även förtydligande av alternativet <i>brandavskiljningar ska vara utformade så att risken för brandspridning är begränsad</i> .
5	34		Sista stycket är svårt att tolka. Var krävs inte brandavskiljning?

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
5	41	105	<p>Avser Boverket att sänka nivån från D-s2,d2 till D-s3,d2? Räddningstjänsten Syd efterfrågar anledning och konsekvensutredning. Detta är en nivå-sänkning som Räddningstjänsten Syd inte anser ska genomföras. Räddningstjänsten Syd håller inte med om att rök påverkar utrymningsmöjligheterna i mycket begränsad omfattning. Utvändig rökspridning kan påverka utrymningsförutsättningarna avsevärt, exempelvis vid loftgångar, utvändiga trappor, fönsterutrymning med hjälp av räddningstjänsten och det är större risk för rökspridning via friskluftsintag och fönster vid stor rökutveckling.</p> <p>Boverket förtydligar att de anser att ett lägre fasadkrav tillåts mellan indragna balkonger. Räddningstjänsten Syd ser en utveckling kring större balkonger och att indragna balkonger skapar värre brandförlopp än på vanliga balkonger. Skrivelsen i författningskommentarerna tydliggör inte vad begränsad del innebär och bör ses över.</p> <p>Positivt att Boverket sätter en övre nivå när SP Fire 105 får tillämpas.</p>
7	8		<p>Det är en bra ansats att Boverket reglerar att dörröppningsautomatik ska vara utformad med skydd mot strömbortfall på grund av brand. Dock är det otydligt vad man avser med skydd mot brand.</p>
7	16		<p>Nu tolkar Räddningstjänsten Syd förslaget som att utrymningen från plan under 25 kvm kan ske via det närmst angränsande planet och sedan till annan brandcell innan personen når en utrymningsdörr. Är det avsikten att utrymning från en brandcell enbart kan ske över annan brandcell? Räddningstjänsten Syd saknar även konsekvensutredning kring borttagandet av öppenhet nedåt.</p> <p>Bra att Boverket reglerar att utrymningen ska ske i närmst angränsande plan.</p>

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
8	7-9	120	<p>Räddningstjänsten Syd är positiva till att Boverket reglerar längden på avståndet från tillträdesvägen generellt.</p> <p>När Tr1- och Tr2-trapphus ansluter till källaren anges i författningsskottet att det är tillräckligt att förse trapphuset med skyltning med information om alternativ tillträdesväg. De anger även att det kan behövas information var tillträdesvägen är placerad. Räddningstjänsten Syd anser att detta är en nivå-sänkning mot nuvarande regler och kommer innebära insatser där trapphusen blir rökfyllda. Vid en insats kan den första räddningspersonalen inte lägga tid på att söka efter information om trapphuset "får" användas eller ej. Om Boverket vill behålla nivån kring Tr2- och Tr1-trapphus krävs en reglering kring maximalt avstånd mellan tillträdesvägarna.</p>
8	10 och 13		<p>Positivt att reglering kring tekniska system nu görs till det mest avlägsna planet.</p>
8	11		<p>Räddningstjänsten Syd ser det som positivt att Boverket reglerar slutna garage som är större än 100 kvm. Dock krävs en tydlig definition vad ett slutet kontra ett öppet garage är.</p> <p>Positivt att Boverket reglerar en minsta storlek på varje enskild öppning.</p> <p>Räddningstjänsten Syd efterfrågar varför Boverket inte reglerar vad som gäller om en byggnad har fler plan under mark. Följande skrivelse i BBR:</p> <p><i>I byggnader med fler än ett källarplan bör brandgasventilation finnas separat för varje källarplan. Brandgasventilationen bör i dessa fall kunna manövreras från bottenvåningen och dess manöverdon bör förses med skyltning.</i></p>
Övrigt			<p>Vissa delar i regelverket är bra och utgör nödvändiga förändringar men stora delar är inte tillräckligt utredda och på övergripande nivå kommer förslaget att innebära en stor säkerhetsvariation kring miniminivå, både under och över, när det tillämpas.</p> <p>Räddningstjänsten Syd saknar bemötande angående flertalet synpunkter i sitt föregående remissvar. Exempelvis synpunkten angående inkludering av brännbara stommar kopplat till brandbelastning, 2 kap. 2§ i förra remissen. Räddningstjänsten Syd anser inte att denna fråga är tillräckligt utredd och flera storskaliga bränder i byggnader med trä påvisar detta. Boverket behöver ta ett större helhetsgrepp om frågan kring träkonstruktioner, och särskilt modulbyggnationer, och värdera vilka byggregler som ska tillämpas.</p>

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
<p>Räddningstjänsten Syd anser att svarstiden på denna remiss varit för kort. Det är även en utmaning att bara delar av regelverket är med i remissen, korsläsning med föregående remiss är inte optimalt. Denna regeländring innebär stora förändringar och regelverket bör vara mer genomarbetat innan det tas i bruk. En förändring av denna omfattning kräver en längre remisstid och "provprojekteringar" av flera konstulfirmor för att utvärdera om regelverket innebär ändringar i säkerhetsnivån. Boverket menar att brandskyddsnivån som helhet inte ska ändras i och med det nya regelverket och den frågan kan enbart besvaras med bättre konsekvensutredningar och "provprojekteringar". Räddningstjänsten Syd anser att alla remissynpunkter behöver hanteras och att underlaget behöver skickas ut på en ny remissrunda efter det.</p>			
<p>Räddningstjänsten Syd vill fortfarande framhålla att branschen inte är redo för det ansvaret som ges. Byggnationer inklusive brandskydd bygger ofta på billiga lösningar för att maximera vinsten. I SOU 2023:70 <i>Ordning och reda – förstärkt och tillförlitlig byggkontroll</i> anges på sidan 213:</p>			
<p>"Det händer att fastighetsägare uppger att deras brandsystem är svåra och kostsamma att underhålla och är frustrerade över att det under projektering valts brandlösningar som initialt sparar pengar, men i förvaltningskedet visat sig bli dyra och komplicerade att underhålla."</p>			
<p>Räddningstjänsten Syd instämmer i att det under projekteringen väljs brandlösningar som initialt sparar pengar. Det är ett vanligt förekommande problem och skapar svårigheter i underhållet och robustheten av brandskyddet vilket i sin tur påverkar personsäkerheten. Regelverket underlättar med förskjutningen av ansvar till byggbranschen att bygga billiga lösningar som sedan är komplicerade att underhålla.</p>			